

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Feladó szerkesztő Dr. Kiss Pál.
FELADÁS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 28.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dennsövény-tér 7. szám alatt

Hirdetési szabályok díjszabás szerint közzé

Ünnep után.

Makóváros képviselőtestülete már régen elhatározta azt, hogy március 15-ikét, a nemzeti jogok kivívásának évfordulóját minden évben ünnepséggel üli meg.

Ez évben csupán a közgyűlési határozatnak tett eleget Makóváros, mert a lelke mélyén gyászérzet fájalmából ünnepe. Azt tartván nincs most ok ünnepegni a szabadság évfordulóját, mikor a nemzetnek minden jogát, szabadságát elkobozta, békóba szorította a zsoldosok önkény.

Meglátszott az egész ünnepségen, hogy a közönség kedvtelen, hisz más években ugyiszólván az egész város ünnepe, tegnap ünnepségeken pedig aránylag kevesen vettek részt. Sőt voltak függetlenségi és 48-as olvasókörök, melyek egyáltalában nem ünnepeket.

Az ünnepségek lefolyásáról különben az alábbi tudósítónk számol be:

Az ünnepség most is isteni tisztelettel vette kezdetét, melyet az alkalommal az evangélikus templomban tartottak meg, ahol Draskóczy Ede lelkész tartott beszédet.

A templomból a közönség a városházára vonult, ahol Gámbos Ignác dr. elnöklelte alatt diszközgyűlés volt, melyen megkapó beszédben Lőkös Zoltán dr. ügyvéd vezolta a nap tanulságait és vont párhuzamot a mai politikai és 48-iki politikai állapotok között.

Lőkös Zoltán szép beszédét a város közgyűlésének jegyzőkönyvében örökítették meg, mi pedig lapunk terjedelméhez mérten az alábbiakat emeljük ki Lőkös Zoltán beszédéből:

Kifejti, hogy a történelem eseményeiben tanulságokat kell szerezniünk s a negyvennyolcas eseményekből is nagy tanulságokat állíthatunk magunk elé. Közjogi és állampolitikai magaslattól bírálja 1848. óta való állami és nemzeti életünket; rámutat arra, hogy a komoly történelem tudomány minden szenvedélytől elfogulatlanul megállapította, hogy alkotmányunk 1848. óta határozottan visszafeljődött. A királyi hatalom a nemzet törvényhozói hatalmával szemben a jórésben neki kedvező európai konstellációk folytán tekintélyben, erőben, hatalomban mindjobban erősödött s ez az erősödés nem kedvezett a nemzet önrendelkezési jogának s a közszabadságoknak. A nemzet azután belefáradt a folytonos meddő küzdelembe, elvesztette ideáljait, magába roskadt, a közérkölcsek elhanyagoltak, kitalálták az erkölcsnek különböző fajait, pedig csak egy erkölcs van, a tiszta erkölcs, amely az állami, nemzeti fejlődés leghatékonyabb oka.

A mai események kétségtelenül a nemzeti lét elhanyagolását, elerőtlenedését mutatják.

S így folytatja:

Vegyük elő újból a földig alázott ideáljainkat, mert nemzeti fejlődésünk ezen fordul meg. — Ha nem akarunk elveszni, — akkor nem tehetjük magunkévá a lemondás, a napról-napra való leszorításba, az elveszésbe való beletörődés megalakuló politikáját. Ha meghagyjuk magunkat fosztani a jövőbe vetett hitünktől, nemzeti erőnket adtuk fel s menthetetlenül elveszünk a népek tengerében. Bármely keserves példák vannak előttünk a közelmuliból és a legközelebbi multból, mégse higgyük, hogy a nemzet hiába akar bármit, nem az ő akarata a döntő, hanem a királyi hatalom s csak azok között a korlátok között lépegethet, amit az uralkodó hatalom neki kiszabott és előírt.

Erre nézve egy nagy tanulságot látok a 48-as eseményeken, főleg a március 15-iki eseményeken, sőt más nemzetek szahadság mozgalmában, például a francia forradalomban is.

És ez a tanulság az, hogy míg valamely eszme éretlen, addig semmi erővel, önfeláldozással sem lehet megvalósítani. A mi a történelmünkben ott van erre Martinovic és társai példája.

Ha pedig az eszme megért, akkor mivel minden intézmény a lelkekben van rögzítve, önként értetődőten diadalra jut. Egyszer csak a megnyilatkozáskor kibuggyan a lelkekből s erre az a tényleges helyzet, ami fölött urrá lett, olyan erőtlenné, tehetatlenné válik, mintha sohasem létezett volna, pedig nála volt az eszme, a hatalom s a fegyvertelen eszme mégis elsöpörte. A márciusi ifjaknak sem volt hadsergük, fegyveres hatalmuk, a fegyveres uralom mégsem merte rájuk emelni a kezét. A szabadságharc már csak a vértelen forradalommal kivívott szabadság megvédelmezése volt. Az eszmébe a jobb jövőbe vetett hit legyen a fegyverünk és én hiszem, hogy ezzel kifogjuk vivni, ki fogjuk építeni nemzeti jogainkat.

Egy nagy baja van a magyar nemzetnek, mindig a saját fiával tudták levérni, mindig akadnak közöttünk olyanok, akik vagy magánérdekeikből, vagy erkölcsi érzés hiányán gonoszságból vállalkoznak a pribék szerepre. Ezen is csak az általános erkölcsi javulás segít.

Nem látják meg, hogy — bár a katona és pénz zavartalan kiállítása a céljuk, — egyuttal végzetesen ragadják az országot a felosztási folyamat felé, az összmonarchia évszázadok óta kívánt, megálmodott és soha el nem ejtett eszméjének karjai közé.

Rothadási folyamatot, sebet rothasztással, a seb növelésével gyógyítani nagyon rövid gondolkodás. Ez nem konsolidáció. Konsolidációt bomlasztással, elerőtlenítéssel teremteni nem lehet. Ez nem mérőfogaknak a kiszédése, ez nem lefegyverezés, ez egyenesen a betegség növelése, ami csak pusztuláshoz vezethet.

Ezért kell a 48-as idők példájára visszaállítanunk a tiszta erkölcsök uralmát, erejét.

Széchenyi ezt egy mindent átfogó erejű szóval fejezte ki: a hitel. Igen, hitre van szükségünk ennek a szerencsétlen szemzetnek, hogy higgyen önmagában és higgyenek benne,

Hitre van szükségünk az egyeseknek, hogy higgyenek s bízzanak magyar mivoltunkban, annak erejében s hogy ő bennük is bízzanak mások: tehát megbízhatók legyenek.

Szilárdság és megbízhatóság: ezen épül fel egyekben a nemzet ereje. Az ingatagságnak, a korrupciónak, az anyagi magánérdekekért szolgálatkész tisztelenségnek, becstelenségnek, cinizmusnak, köpenyegforgatásnak helyét foglalja el a nyílt becsületesség, az eszményekhez való tántoríthatatlan ragaszkodás, az önzetlenség, áldozatkészség, A jó szerencsét várókat, akik s színvallást a jövőben nekik hasznos alakulástól teszik függővé, ki kell ugratni a bokorból.

De nem elég, hogy csupán komor eltökéltségben éljünk, hanem tennünk is kell. Ne higgyük, hogy a hideg latolgatás, fölényes belátás, igazunk tudata elegendő lesz. Tennünk kell, ehhez pedig nem elég az óvatos mindenképp óvatos kerülgető eljárás, hanem nyíltan, egyenesen kell tennünk, cselekednünk leplezetlenül, őszintén.

De még egy tanulságot ma már nem elegendő az olesó hazafiaskodás, a görög tűz mellett való frázispuffogtatás, feltűnt órákkal nagy mellvéretgetés, diestelen politikai primadonnáskodás. Ma a haza ügyét csak úgy vihetjük előre, ha cselekedünk, ha mindenki szorgalmasan, komolyan terjeszti az életben kötelességeit, jó, megbízható munkát végez s tud és akar áldozatot hozni egyrészt embertársaiért, másrészt a nemzeti ügyért. Ilyen előmenetel mellett nem leszünk Európa csufasága s nem fog elfordulni, hogy nemzeti törekvéseink, fegyveres örök által való kidobásokban merüljenek ki.

És ha látjuk azt, hogy nemzeti aspirációink képviselői immár szomorú tapasztalatokat gyűjtöttek az obstrukciók terpesztő hatásából, meghiggadtak, készek s képesek a komoly munkára s legkiválóbb magyarjaink ő közöttük vannak s akkor megvigasztalhat bennünket annak a tudata, hogy nem veszték el teljesen a nemzeti eszmények s ha a nemzetünkben egykor megnyilvánult jó tulajdonságok a mai nemzedékben lappanganak is, de megvannak s fajunk örökítő ereje folytán talán majd ismét megtestesülnek, mint ahogy megtestesülnek a 48-as idők magyarságában.

Mi pedig példányképpül tartuk magunk előtt azokat a tulajdonságokat, amelyek Széchenyi mély és igaz magyarságában, Petőfy lángoló hazaszeretetében, Kossuth Lajos szenvedélyes tettei készségében, Deák Ferenc bölcsességében, mint a magyar génus egy-egy megnyilvánulásában megtestesültek.

A diszközgyűlés után a közönség a Kossuth-szobor elé vonult, hol a polgarmeister a város közönsége nevében megkoszorozott. Déliben Makóvárosa a Pernecky-féle vendéglőben megvendégelte a szabadságharc Makón lakó hőseit, kiknek számuk sajnós ézről-évre fogy.

Délután népnépegy volt a városháza előtt, mely a szeles idő dacára igen látogott volt. A népnépegy szónoka dr. Espersit János volt. A gyönyörű s hazafias beszéd előtt és után a makói dalárda adott elő igen szépen, hazafias dalokat.

A makói függetlenségi körök ezidén külön ünnepségeket nem rendeztek, minthogy az ezidei március 15-ikében nem sok gyönyörűségrel tellett egy igaz érzésű m gyar embernek. Nemzeti gyásznappá avatták a mungó erőszakosságok a nemzet legszenlebb ünnepét.

MI UJSÁG A POLITIKÁBAN.

A pénzügyminiszter beszámolója. — Mungóék még egy új törvénnyel boldogítanak bennünket.

A képviselőház holnapi ülésén folytatja a miniszterelnöknek a román paktum ügyében tett nyilatkozata felett megindult vitát. Minthogy az ellenzék részéről még több szónok van hátra, valószínű, hogy a vita szerdára is áthúzódik.

A vita befejezése után a Ház husvétii szünetre oszlik szét. A képviselőház bizottságai a husvétii szünet alatt is dolgoznak, mert értesülésünk szerint Teleszky János pénzügyminiszter közvetlenül a román vita befejezése után be fogja terjeszteni a költségvetési javaslatot az 1914. július elsejétől 1915. június 30-ig terjedő esztendőre.

De Balogh Jenő igazságügyminiszter gondoskodott arról, hogy az igazságügyi bizottságnak is legyen dolga. Ő is beterjeszt még a husvétii szünet előtt két törvényjavaslatot. Egyik a becsület védelméről, a másik pedig a hatósági személyek védelmezéséről szól. Ez utóbbinak tervezetét a szombati minisztertanácson terjesztette elő és ismertette az igazságügyminiszter. Ez az új törvény, melyet még ismertetni fogunk, méltó módon sorakozik mungóék többi törvényeihez, amelyekkel fentartják ezt a szerencsétlen országot. Fentartják — akárcsak az akasztott embert a kőtől.

— Gyászlobogó Károlyi Mihály palotáján. Március idusát ünneppé avatták mindazok, akik ünnepet láttak a szabadság hajnalhasadásában, az önkényuralom imegtörésében s a modern Magyarország alapkövének letételében. Nagy fel-tűnést keltett, hogy gróf Károlyi Mihály belvárosi palotáján gyászfátyolos nemzetiszínű lobogó lengett.

Lelketlen makói apa.

Aki a felesége holtteste mellett tökrészegre issza magát

Lelketlen makói ember elien tettek ma feljelentést a rendőrségen. Szinte csodálkozik az ember azon, hogy miként veszhet ki valakiből a jó érzés annyira, hogy az ital kedvéért megfellebbezzék gyászáról, meghalt feleségéről, kinek holtteste ott feküdt az ágyon, de megfellebbezett a lelketlen ember két apró gyermekéről, kik éhesen, elkényszeredetten sirtak-rítottak az anya tetemén. Ott feküdt a tetem mellett maga a férj is, de holtrészezen.

Ugy történt a dolog, hogy Gráci József Szegedi-utcai napszámos embernek felesége asszony volt a felesége. A szegény asszonynak két gyermeke volt, az egyik 10 hónapos, a másik még 3 hetes.

Szegény asszony ezt a második gyermekét sok bajjal binnal hozta a világra. Mikor aztán a gyerek megszületett, a szegény asszony annyira beteg lett, hogy a szomszédasszonyok mondogatták, meg az orvos is, hogy ebből a betegsége nem kel többé fel.

Ugy is történt. A szegény asszonyka tegnap este meghalt. A férj ahelyett, hogy illő módon megsíralt volna asszonyát, vagy pedig a szomszédok közül valakinek szót volna, hogy legyenek segítségére a halottja körüli kegyeletes teendőkhöz, elsősorban is pálinka után nézett s holtrészegre itta magát.

A két kis árva ekközben éhesen, elkényszeredetten sirtak-rított enivaló után. Az anya holtan, az apa tökrészegre, bizony a két kis árva ében sirta végig az éjszakát. Ugy reggel tájban a szomszédasszonyoknak feltűnt a nagy sirárvivás. Átmentek a szomszédba, ahol elszörnyedtek a borzalmas látványon.

A halott anya mellett ott sirt a három hetes gyermek, kereste az anyja emlőt, melyek számára örökre elapadtak. A 10 hónapos másik pedig ott csuszált az ágy körül, a takaró lecsúszó végéig rágtá kinyírában.

A szomszédasszonyok aztán megjelentek a gyereket, majd bevitték a rendőrségre, ahol rögtön átutalták mindkét gyermeket a gyermekmenhelyre, ahol bizonyára jobb dolguk lesz, mint eddig volt.

A lelketlen ember ellen egyébként feljelentést tettek a rendőrségen, ahol megis indították ellene az eljárást.

Becsapott makói gazda.

Felült egy battonyai csalónak.

Egyszerű módon csapott be egy makói gazdát, kinek nevét elhallgatjuk, Hiczki István battonyai ember, akinek bizony már nem egy ilyen csalás terheli lelkét.

Tegnapelőtt beállított Hiczki ahhoz a bizonyos makói gazdához s 65 métermázsos búzát kínált megvételre, ami állítólag a bánhegyesi tanyák egyikén volt. A makói gazda egy-kettőre belement az üzletbe, sőt ötven koronát foglalólul is adott a vételárra, a többi akkorára ígerte, mikor a búzát átvesszi. Mindjárt el is indultak a búzát átvenni. Mikor azonban a vonat a Mezöhegyesről kiindult, Hiczki leugrott a robogó vonatról

s faképnél hagyta az álmélkodó gazdát.

A gazda sem volt rest s a szomszéd állomásnál leszállt a vonatról s nyomban jelentette az esetet a csendőrségen, ahol azonnal megindultak a járőrök, akik hamarosan elcsípték s letartóztatták a makói gazda tolvaját, ki ellen megindult az eljárás.

A polgári leányiskola ügye.

Mit határozott a közgyűlés?

Makóváros képviselőtestülete a múlt havi rendes közgyűlésén elhatározta, hogy a polgári leányiskolát akként építi ki, hogy a most meglévő épületet átalakítja és az udvaron egy szárnyépületet emel.

Az átalakítási és az új építési munkáknak tervét és költségvetését a közgyűlés határozata értelmében Papp József építőmester készítette el.

Ezt a tervet és költségvetést Galambos Ignác dr. polgármester rendkívüli közgyűlés elé terjesztette. Igaz ugyan, hogy az államépítészeti hivatal a tervek ellen némi kifogást tett. Így az udvari helyiségek egyik-másikáról megállapította, hogy azok sötétek lesznek, mindennek dacára a képviselőtestület figyelemmel arra a körülményre, hogy az államépítészeti hivatal a tervek a kivételre mégis alkalmasnak találta, a képviselőtestület többsége a mellett szavazott, hogy a régi polgári iskola 125 ezer koronájú költséggel kibővíthessék.

Előre meg lehet jósolni, hogy a képviselőtestület az a része, mely a mai közgyűlésén a mellett érvelt, hogy egészen új polgáriiskola és egészen más helyen építtessék elintéiben a képviselőtestület határozatával, azt meg fogják felebebezni.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 17. Kedd Róm. kath. Gertrud sz. Protestáns Gertrud sz. Görög orosz március 4. Gerazim Nap kel 6 óra 12 perckor, nyugszik 6 óra 6 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Nyugaton a gyengülése várható. Sürgönyprognózis: Nyugaton enyhe. Déli hőmérséklet — 5-8C.

A polgármester szabadsága. Galambos Ignác dr. polgármester holnap kezdi meg négy hétre tartó szabadságát. Távollétében az ügyeket Gera Sámuel h. polgármester intézi.

A makói közjegyzőt „kitüntették”. A vasárnapi hivatalos lapban olvastuk, hogy a királyi Demkó Pál makói királyi közjegyzőt, a makói munkapárt elnökét, a „közügyek terén szerzett érdemei” elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjével kitüntette.

Ülések a vármegyén. Csütörtökön három ülés is lesz a vármegyeházán. Ülést tartanak a megyei nyugdíj és a jegyzői nyugdíj választmány, továbbá az állandó választmány, mely a vármegyei számadásokat fogja átvizsgálni.

Az országos bizottság Miklóssy püspöknél. A görög katolikus magyarok országos bizottsága tisztelgett tegnap Miklóssy

István püspöknél dr. Pásztélyi Jenő ügyvéd és Melles Emil apátplébános vezetésével. Miklóssy püspök az üdvözlésre válaszolva kijelentette, hogy az a három néma sirhalom, amely most az áldozatok fölé borul, jobban igazolja az áldozatok fölé borul, jobban igazolja az országos bizottság igazát a görög katolikus magyarság és a hajdudorogi püspökség érdeké en kifejtett akcióiban, mint kötetekre menő irások. Érzem — ugymond — hogy a görög katolikus magyarság ismét egy lépéssel jutott előbbre azon a kálváriauton, amelyet a gondviselés részére kijelölt. De ne csüggedjünk el, nézzünk a keresztre s reméljük ami kálváriánk végén is a boldog föltámadást. A püspök a bizottság tagjaival a revízió és a székhely kérdésében is tanácskozott.

Áprilisban nem lesz sorozás. A magyar képviselőház az újoncjavaslatot megszavazta s így már áprilisban kellett volna sorozni. Miután azonban az osztrák képviselőházban nem volt elintézhető az újoncjavaslat, ennél fogva, mint illetékes helyről értesülünk, áprilisban nem lesz sorozás.

Léggömbök Csanádpalota felett. Csanádpalotáról jelenté tudósítónk, hogy ott ma két léggömböt láttak elrepülni a község felett. A léggömbök utasai cédúikat dobálták le a léggömbökből. A léggömbök utasai valószínűleg katonák voltak. A léggömbök északkeleti irányban repültek.

Egy makói ember és a csendőr. Herceg Gábor 33 éves makói lakos, napszámos múlt évi február hó 13-án, a Makóról Nagyszentmiklós felé haladó vonaton Ócsanád állomás közelében az őt őrizetben tartó Biró István csendőrmesternek, aki szíjjal volt megbizva, hogy őt a szökésben megakadályozza, fegyverét megfogta és kezével az arcába ütött. A törvényszék Herceg Gábort hatóság elleni erőszak bűntette miatt egy havi fogságra ítélte. Az ítélet jogerős.

Fabio herceg bűne. Gyönyörű mese keretében, megrendítő dráma Fabio herceg története, mely keddi esti színházjátéka a makói Uránia színházak. Két szerelmes szív kergetődzik ebben a gyönyörű drámában s óriási válságok közben találják egymásra. A nagy-szerű drámában meglevenedik előtünk Dante pokla s igazán csodás, amit bámulatos fantáziával megalkottak a filmművészek, midőn olyan káprázatosan szép dolgot mutatnak be, mint ez a ma esti darab, melyet még négy igen szép felvétel követ.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMACREM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindentféle bőrtisztálanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma crém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor

Ezcs piperezserek több kiállításos ér-mekkel lettek kitüntetve.

A MAKÓI PIACRÓL.

Csökkennek az árak.

A vasárnapi hetipiac meglehetősen élénk forgalmu volt, habár a gazdaközönség nagy része még a vasárnap kedvéért sem igen rándul be a piacra, lévén a dologidő nagyon is. A piaci árak változatlanok.

A buza métermázsája Makón 24 koronába, Budapesten 26 koronába került.

A kukorica ára valamicskét csökkent, vasárnap már 13 koronáért is lehetett kapni métermázsáját. Budapesten 14 korona a kukorica métermázsája.

A hagymapiacra nagyon szeszélyes az áralakulás. Ha keresik az árut, akkor egy-kettőre koronákkal emelkednek a hagyma árak, ha pedig a kereslet valamivel lanyhább, rohamosan csökkennek az árak. — A vasárnapi piacon például 18—21 korona között váltakoztak az árak. A fokhagyma ára 70—75 korona között váltakozott. Ebből az áruból már csak kevés van Makón s így nem is csodálható, ha ára folytonosan emelkedik. — A dughagyma ára erősen ellanyhult 50—55 koronába került métermázsája a vasárnapi piacon.

A zöldségpiacra változatlan árak mellett, a petrezselyemgyökér 40 koronáért, a sárgarépa 8—10 koronáért, a torma 100 kilogrammjára pedig 50 koronáért kelt.

A volt csanádi püspök pörvesztes.

Utazás egy iskola körül.

Az aradi törvényszék előtt nagyszabású pör folyt le, melyben most döntött a Kuria. A keresetet Csernoch János jelenlegi hercegprímás, akkor még csanádmezei püspök indította meg Borosjenő aradmezei község mint erkölcsi testület ellen. A pör előzménye harminc évre nyulik vissza, a mikor Borosjenő község birtokába vette a római katolikus iskolát és a tanító lakot és még ma is birtokolja. Csernoch arra kérte a törvényszéket, hogy ezt a római katolikus egyház épületét, a melyben most az állami iskola van, bírói uton adják vissza a borosjenői római katolikus egyháznak.

A kereset érdekesebb részei a következők: Borosjenőn a római katolikus iskola 1886-ban megszünt és helyette községi iskolát állítottak föl, melyet a volt római katolikus iskola épületében rendeztek be. 1900-ban a községi iskola államivá alakult, az iskola azonban továbbra is a régi helyiségben maradt. Harmincegy év után jött rá a római katolikus egyház, hogy az ő épületét a község és az állam jogtalanul birtolja, ezek érke összesen tizenhatezer korona. A kereset arra kéri az aradi törvényszéket, hogy Borosjenő községet 1880-tól 1890-ig évenként háromszáz és 1890-től 1908-ig évenként hétszáz korona, összesen tizenegyezerhatszáz korona lakásbérletmény megfizetésében marasztalja el. Azonkívül még az összeg után időnként esedékes kamatokban is.

Az aradi törvényszék helyt adott a keresetnek s Borosjenő községet elmarasztalta a kívánt költségekben s ezt az ítéletet a nagyváradi királyi tábla is jóváhagyta. A Kuria mind a két bíróság ítéletét megsemmisítette s Csernoch János hercegprímást keresetével elutasította.

Sulyos szerencsétlenség Csanápalotán.

Nem való gyerek kezébe a pisztoly.

Sulyos szerencsétlenség történt vasárnap Csanápalotán, ahol egy fiatal gyerek véletlenségből hátra lötte a másikat.

Csanápalotán a béresgyerekek a tanyák között a márcis 15-ikét bankettel ünnepelték meg. Volt nagy dinom-dánom s a fiatal emberek revolvert is hoztak magukkal, nyilván azért, hogy paszsiózzanak és majd puffogtassanak.

Közben történt, hogy az egyik fiatalember olyan ügyetlenül bárgáta revolvert, hogy az elsült s golyója Blaskó András háta furódott, aki hangos jajszóval bukott le a földre.

A megriadt társaság nyomban bevitte a faluba szerencsétlenül járt fiatalembert, ahol orvosi kezelés alá vették.

Állapota sulyos, mert a golyó a gerincében megakadt.

A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

Hitvesgyilkos iskolaszolga.

Megfojtotta a feleségét.

Tegnap délután a főkapitányságon jelentkezett Ország Pál fővárosi iskolaszolga és bejelentette, hogy szombaton Balatonlellén megfojtotta a feleségét.

A rendőrkapitány kihallgatta az önként jelentkezett embert, aki elmondta, hogy Balatonlellén lakik a feleségével, aki már többször követelt el öngyilkossági kísérletet és legutóbb is felakasztotta magát, de még idejében észrevették és levágták.

Ország szemrehányást tett a feleségének, amikor a Balaton partján sétáltak. Szó szót követelt és az asszony revolvert rántott és rámeztölte. Én nekiugrottam az asszonynak, letpertem a földre és megfojtottam. A holttestet betakarítottam falevelekkel, majd az állomásra siettem és feljöttem Budapestre.

Székely rendőrkapitány nem adott hitelt Ország előadásának, hanem táviratilag fordult a balatonlellői előjárósághoz és csandórsághoz, hogy mi igaz a dologból.

Vasárnap azonban Balatonlellén nincsen postaszolgálat és így a főkapitányság csak ma ma kapott értesítést arról, hogy csakugyan meggyilkolta Ország a feleségét. Országot letartóztatták.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(407)

55. fejezet.

A vizsgálat.

— Ezt meg is tesszük. Csapatosan megyünk átvizsgálni a helyet és a maga vallomása nélkül is nyomába júnak többi cinkostársainak. Most azt mondja meg, mennyi pénzt raboltak?

— Ehhez a vizsgálatnak semmi köze.

— Hová tették a pénzt?

— Elosztottuk.

— Egymásközt?

— Egymásközt és a szegények közt. Budapest gazdag urai, a mágnások és háztulajdonosok elvárják, hogy közel háromszáz család a főváros csatornáiban tartózkodjék. Ezeket a nyomorultakat segítünk, de egy bank kirablása nem elég ahhoz, hogy a fényes Budapest nyomorultjait kipusztítsuk. Ma kiköltözik a csatornákból tíz család, holnap már husz másik jön helyette.

— Ha maguknak olyan jó szivők van; ha olyan fogékonyak a nyomor iránt, hogy volt lelkük a rendőri és hivataliszolgát meggyilkolni?

— Nem volt szándékunkban embert ölni. Ők fegyveresen támadtak reánk s mi védekezettünk.

— Mind a két áldozat nő és nagyszámu gyermek alyk volt.

— Rendőrtanácsos ur azt mondta, a rendőrség mindent tud. Akkor tudnia kell azt is, hogy a két özvegynek annyi pénzt küldöttünk, hogy gyermekeiket uri módon felnevelhetik.

— Ugy? Tehát a rabolt pénzből ajándékozták meg az özvegyeket. Ezt kár volt megmondania, mert elveszük tőlük a pénzt.

— Ha van bátorságuk, tegyék meg.

— Mit mondott? Hogyan mondotta? Kérdés a tanácsos megütözve elvörösödvé.

— Elfogatásomat a rendőrség nagyon megkeserül.

— Fenyeget?

— A hol csak lehet kellemetlenséget okozunk önöknek.

— Felkötik mindnyájukat!

— Az még messze van, tanácsos ur! Nem azért mondom, hogy félek, de azt jólőre tudomására adom, ha engem kiroztat, ha nem bánnak velem kiméletesen, — akárhogy őrizteli is magát — rendőrtanácsos ur, társaim úgy elrakják, mint a kétfenekű dobót.

— Hallja, ez már mégis csak czudarság! mondá a tanácsos elképedve. Nem fél, hogy félholtra veretem?

— Én megmondtam a magamét.

— Hallotta ezt Harmati? fordult a tanácsos a detektívhez.

— Hallottam, kérem.

— Jegyzőkönyvbe veszem és a fogjot erősen megvasalva külön zárkába csukatom.

— Tessék talán az ügyészséghez átirásírtetni, akkor talán a rendőrségnek nincs vele több dolga.

— Addig nem eresztem, míg társait és a Gellértbegyi rejtekelyet fel nem fedezi.

— Akkor itéletnapig itt maradok, szólt közbe Nemesi.

(Folyt. köv.)

Eladó ház.

Kossuth-utca 191. régi számú Medgyesi Anna-féle ház, mely áll 2 szoba, konyha és gazdasági épületekből, szabadkézben örökös eladó. Ertekeznie lehet az örökösökkel a helysz. n.

URANIA

MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Kedden, március 17-én este fél 9 órakor nagy szenzációs műsor keretében kerül bemutatásra

Fabió herceg büne
Dráma 3 felvonásban.

Makszi és a milliomos gyöngygyakok.
Humoros.

Gyula ópiumot sziv.
Kacagató.

Közös barát
Komikus.

Gaumont hiradó
Természetes.

Tisztelettel
AZ IGAZGATÓSÁG.

Ágybavizelés

Rögtöni meg- szüntetés
Kort és nemet közölni! Felvilágosítás ingyen. Gg. Pfaller, Nürnberg S. 220.(By.)

Tanuló

vagy egy kifutó fiu fizetéssel felvétetik Csorba Ferenc a járásbiróság melletti fűszer üzletében.

Naponta friss pörkölt kávé.

UJ FÜSZER- ÉS CSEMEGE ÜZLET.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy folyó hó 15-én főtéren a Bñm házban (megyeház és a Makói takarékkal szemben) a mai kor igényeinek megfelelő fűszer, csemege, bor és ásványvíz kereskedést nyitottunk, hol csakis elsőrendű friss árukat: czukrot, kávé, rizst, hüvelyeseket, teát, rumot, cognacot, likört, pezsgőt, bort, mindennemű sajtokat, halakat stb. bocsájtnak a nagyérdemű közönség rendelkezésére a legszolidabb és pontos kiszolgálás mellett.

Naponta friss prágai sonka és főlvágottak.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyunk Tisztelettel

Tengerics és Igaz.

Pezsgők, angol rumok, friss cognacok.

AKI gyomorban szenved, szédülést, rosszulletet, hányási ingert érez, étvágyhiány, gör- csökben szenved,

az tegyen kísérletet a Kárpáti-féle

„NOVICUM“

gyomorcseppekkel.

Sok ezer köszönőlevél tanuskodik a Novicum háziszere áldásos hatásáról

Egy hátalevelet küzlünk, hogy mindenki rögtön láthassa, mi a NOVICUM HÁZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszere nemcsak a gyomor különféle bajai ellen használható jó szerrel, hanem összetételénél fogva a vese működést is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti.

Kovácszán, 1909. aug. 6.

Dr. Zentay Dávid, járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom minden orvosságot megpró, báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcseppeit megpróbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fáj a gyomrom, hála a jó istennek és köszönet önnek.

Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást.

Mégegyszer fogadja hála látat a jó Novicumért.

Szeged, 1911. augusztus 24 én.

Tisztelője
Siha József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszere kapható gyógyszerárakban 2 koronás, 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben. Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üvegek 22 fillérért BERMENTVE szállit az egyedüli készítő:

Kárpáti József

Árkos-Sepsiszentgyörgy, Kálvin-tér 6/a. sz.

Makón kapható: Sándor Zsigmond Gyógyszerárán és Popper Gyula drogériájában.

Budapesten kapható: Szabados Ödön „Hunnia“ gyógyszerárán, Erzsébet-körút 56. sz.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercét magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékpénztár épületben levő üzletekben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Hagymaföld, szabad gyökér és dinnyének, valamint herének alkalmas föld, Sack-ekével felszántva kiadó Iritz Miksánál.

Kiadó üzlet, esetleg műhely helyiség

Leipnik Sándor borkereskedése mellett.

Értekezni lehet **IRITZ SÁMUEL ÖZV. cégnél.**

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárúkbán állandóan nagy választék! Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Szőlőkarónak, korlátoknak, oszlopoknak, esetleg bogárnak akácfa kapható

Iritz Miksánál.

Nincs többé gyomorfájás.

A szabadalmazott

Kakuktükeserü

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbeteg is. Erősít életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kélmese ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be Számtalan háláirat bizonyítja jószágát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi-utcai gyógyszerárában.
Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

H A CSINOS KIVITELŰ NYOMTATVÁNYT AKAR, UGYRENDELJE MEG A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG NYOMDÁJÁBAN.

Tevedések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÖRANGYAL“ disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókegy-fele házban!

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólrhetően olcsó áron. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszszel, a legnagyobb megelégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálással nem versenyezhet senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

az „Örangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

Szép kajszin baraczkfák, Kecskemét diadala!

Szép és nagy fajta gyümölcsöt termel, bő termő fajta. Szilva alanyra oltva.
Kapható: **IRITZ MIKSÁNÁL.**

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.